

Bromölla kommun

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING Nr 758.1

Antagen/Senast ändrad

Gäller från

Dnr

KF 1999-12-17 § 137
KS 2025-01-22 § 10

2000-01-01
2025-01-23

1999/507-147
2024/791

RIKTLINJER FÖR SERVERINGSTILLSTÅND ENLIGT ALKOHOLLAGEN

Bromölla kommun

**Bromölla kommuns riktlinjer för tillståndsgivning
och tillsyn enligt alkohollagen**

BAKGRUND

Grunderna för alkoholpolitiken har fastställts av Sveriges Riksdag. Målet är att minska den totala alkoholkonsumtionen och begränsa alkoholens skadeverkningar. Ett viktigt mål för alkoholpolitiken är att verka för att hela befolkningen har återhållsamma alkoholvanor och att befästa en alkoholkultur under ansvar. Alkoholen utgör en del av kulturmönstren i de flesta samhällen också i det svenska. Det är likväl viktigt att verka för en kultur med lägre alkoholkonsumtion och minska berusningsdrickande. För att nå målet med återhållsamma alkoholvanor är det särskilt viktigt med attitydförändringar och opinionsbildning.

Alkohollagen utgör en av de bärande principerna i alkoholpolitiken och reglerar bestämmelserna om, när, hur och var servering av alkoholdrycker får ske. Alkohollagen är en skyddslag, vilket innebär att de sociala aspekterna skall lyftas fram. Lagen poängterar att skyddsaspekterna går före näringspolitiska bedömningar. I de fall alkoholpolitiska hänsyn ställs mot näringssekonomiska, skall alkoholpolitiska hänsyn ha företräde. Alkoholpolitiska olägenheter med anledning av alkoholserving måste motverkas. Allmänna grundsatsen för serveringspolitiken har sedan länge varit att ordning och nykterhet skall råda vid servering. Samtidigt som hänsyn också bör tas till samhällsintresset att det finns restauranger så att människor kan samlas, äta, dricka och umgås både till vardag och till fest.

ALKOHOLLAGEN EN SKYDDSLAG

Alkohollagen är en skyddslagstiftning. Det är således ingen självklar rättighet att få serveringstillstånd, utan ska ses som en förmån från samhället. Varje ansökan prövas individuellt mot bakgrund av en alkoholpolitisk helhetssyn grundad på alkohollagens bestämmelser och kommunens riktlinjer.

Försäljning av alkoholdrycker ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras. Den som tar befattning med försäljning av alkoholdrycker ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället (3 kap 5 § AL).

Vid servering av alkoholdrycker ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks (8 kap 20 § AL).

Alkoholdrycker får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande den som inte fyllt 18 år. Servering av alkoholdrycker får ske till den som fyllt 18 år (3 kap 7 § AL).

Alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel. Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovligt tillhandahållas någon. Den som lämnar ut alkoholdrycker ska förvissa sig om att mottagaren uppnått den ålder som anges i 7§ (3kap 8 § AL).

Alkohollagen är även en tvingande lagstiftning, vilket betyder att kommunen **inte får** meddela alkoholtillstånd om den sökande av någon anledning inte anses lämplig.

Alkoholdryckesliknande preparat

Alkoholdryckesliknande preparat är en underkategori till alkoholhaltiga preparat och avser en vara som innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol och som inte är alkoholdryck, teknisk sprit eller läkemedel. Ett alkoholdryckesliknande preparat kan ur konsumtionssynpunkt jämföras med alkoholdrycker eller kan annars antas användas som berusningsmedel. Produkter som har stora likheter med alkoholdrycker som exempelvis alkoholhaltig glass, frusna drinkar och jello-shots kan alltså sannolikt räknas som alkoholdryckesliknande preparat. Till kategorin kan även produkter som har karaktär av någon typ av alkoholhaltigt tilltugg räknas, exempelvis gelégodis med whiskysmak eller oliver förstärkta med alkohol.

EU: S RÄTTSREGLER

Enligt EU:s rättsregler skall kriterierna vid tillståndsgivning:

- **Vara objektiva och icke diskriminerande**, vilket innebär att de skall innebära en garanti för att tillståndssökande behandlas lika och med rättsäkerhet.
- **Fordra lagstöd**, vilket innebär att tillståndsgivningen skall bygga på i lag angivna grunder. Prövningen skall baseras på lag, förordning eller myndighetsföreskrifter. Överklagande skall ske till domstol.
- **Vara transparenta**, d.v.s. vara publicerade och kända i förväg.

NATIONELL STRATEGI

I den samlade strategin för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT-politiken) slås fast att samhället ska vara fritt från narkotika och doping, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk. Målet betonar viljeinriktningen att komma till rätta med de samlade problem som bruk och missbruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak orsakar både individ och samhälle.

KOMMUNENS ANSVAR ENLIGT ALKOHOLLAGEN

Kommunen förfogar över de direkta redskapen när det gäller alkoholpolitiken i den del som avser tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagens bestämmelser. I egenskap av tillståndsmyndighet skall kommunen på bästa möjliga sätt förverkliga intentionerna i såväl alkohollagen som kommunens mål och handlingsplan för det förebyggande ANDT- arbetet. Kommunstyrelsen är den som svarar för tillståndsgivningen, samt att det finns riktlinjer för verksamheten.

Kommunen ska tillhandahålla information om vad som gäller enligt lagen och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen av föreskrifter i kommunen (8 kap. 9 §).

Alkohollagen ger ett visst utrymme till lokal anpassning av när och var servering av alkoholdrycker ska tillåtas i kommunen.

Kommunen har rätt att ta ut avgift enligt självkostnadsprincipen för såväl prövning av ansökan om serveringstillstånd samt för tillsynen.

SYFTE MED RIKTLINEN

Riktlinjerna återges i väsentliga delar vad som gäller enligt lag och andra författningar, samt vad kommunen väger in i fråga om de omständigheter som hänsyn till lokala förhållanden ger anledning till. Riktlinjerna ska också säkerställa ett riktigt agerande och god kvalitet när det gäller tillståndsgivning och tillsyn vid alkoholserving i Bromölla.

MÅL

Att skapa förutsättningar för en återhållsam alkoholkonsumtion och stimulera god restaurangkultur samt arbeta för den nationella strategi som finns antagen.

SERVERINGSTILLSTÅND

När krävs serveringstillstånd?

Serveringstillstånd krävs vid all typ av försäljning av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker. Med servering menas varje form av alkoholförsäljning mot ersättning. Som ersättning räknas också de fall då alkoholdrycker ingår i annan avgift, t.ex. entréavgift. Serveringstillstånd kan avse servering till allmänheten eller i förening, företag eller annat slutet sällskap. Det kan gälla året runt, årligen under en viss tidsperiod, under enstaka tidsperiod eller vid ett enstaka tillfälle.

Servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker får endast ske om tillstånd har meddelats i enlighet med alkohollagens bestämmelser.

PERMANENTA TILLSTÅND TILL ALLMÄNHETEN

Vid allmän prövning ska bedömas:

1. Sökandes lämplighet (8 kap. 12 § alkohollagen)
2. Lokalens beskaffenhet (8 kap. 15, 16 § alkohollagen)
3. Befarade olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa (8 kap. 17 § alkohollagen).

Lämplighetsprövningen

Serveringstillstånd får endast meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheter i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs i denna lag. Sökanden ska genom att avlägga ett prov visa att han eller hon har de kunskaper om denna lag och anslutande föreskrifter som krävs för att på ett författningensligt sätt utöva verksamheten (8 kap 12 § AL)

Servering av alkoholdrycker är en socialt ansvarsfull uppgift. Kraven är därför högt ställda på sökandens lämplighet. Tillstånd kan inte beviljas ens för en "prövotid" om tveksamhet råder beträffande sökandens lämplighet. Innan tillstånd meddelas krävs en utredning som gör sannolikt att sökanden kommer att bedriva verksamheten enligt lagens bestämmelser. Sökanden måste visa att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheter i övrigt är lämplig.

När prövningen avser juridisk person riktas lämplighetskraven mot de fysiska personer som har betydande inflytande i rörelsen, t.ex. verkställande direktör, styrelseledamöter, platschef, finansiär eller aktieägare.

Tillståndsmyndigheten skall bl.a. pröva:

- sökandes vandel, d.v.s. ekonomisk skötsamhet och eventuellt tidigare brottslig belastning,
- ekonomiska förhållanden och omständigheter i övrigt.

Detta betyder att sökanden skall vara laglydig och ekonomiskt skötsam d.v.s. benägen att fullgöra sina skyldigheter gentemot det allmänna. Sökanden för t.ex. inte ha misskött skatte- och avgiftsbetalningar eller i övrigt ha varit vårdslös i ekonomiska sammanhang. Konkurs eller brottslig belastning kan påverka möjligheten att få tillstånd.

Det ska finnas ekonomiska förutsättningar för restaurangverksamheten. Då det gäller ett nytt företag eller en ny företagare är det viktigt att av en finanseringsplan kunna utläsa varifrån kapitalet kommer och om sökanden är ekonomiskt beroende av någon som är olämplig att bedriva serveringsrörelse. En bedömning bör också göras av i vilken mån sökanden är underkastad ekonomiska åtaganden som väsentligt begränsar hans möjligheter att bestämma över serveringsrörelsens drift, t.ex. begränsande leverans- eller marknadsföringsavtal.

Kunskaper i alkohollagstiftningen ska finnas hos den sökande, d.v.s. hos de personer med betydande inflytande som är aktiva i serveringsrörelsen. Kunskapsprövningen sker genom att avlägga ett datorbaserat prov hos kommunen.

Kunskapsprov enligt FoHMFS 2014:7

För att få serveringstillstånd eller tillstånd för provsmakning av alkohol dryck ska den sökande avlägga ett kunskapsprov som är framtaget av Folkhälsomyndigheten för att visa att den sökande har kunskaper om alkohollagen. Undantag från skyldigheten att avlägga prov finns om den sökande redan har ett gällande serveringstillstånd i Bromölla eller i annan kommun med flera års dokumenterad erfarenhet utan anmärkning eller kan visa upp ett godkänt nationellt kunskapsprov som är avlagt den senaste treårsperioden. Sökande har möjlighet till två omprov.

I mindre aktiebolag, handelsbolag eller liknande bör minst hälften av de personer som har betydande inflytande och är aktiva i rörelsen ha kunskaper i alkohollagstiftningen. I större företag där ägarna och den centrala företagsledningen inte är involverade i den dagliga driften. Är det tillräckligt om kunskaper i alkohollagstiftningen finns hos de personer som arbetar operativt i ledande ställning.

Med omständigheter i övrigt kan avses mognad och förmåga att leva upp till det ansvar som alkohollagen ålägger tillståndshavaren, t.ex. vilja och förmåga att medverka till att god ordning råder inom den lokal eller plats där verksamheten bedrivs, samt tillse att alkoholpolitiska olägenheter inte uppstår. Sökanden måste också ha fyllt 20 år.

I ansökningsärendet är det sökanden som har bevisbördan. Det innebär att sökanden på begäran av tillståndsmyndigheten ska inkomma med de handlingar som behövs för prövningen, t.ex. hyreskontrakt, köpeavtal och finanseringsplan. Sökanden skall, sedan tillstånd beviljats till kommunen anmäla den eller de personer som har utsetts till att ansvara för alkoholserveringen.

Den som är serveringsansvarig skall ha tillräckliga kunskaper i alkohollagen för att kunna sköta uppgiften, fyllt 20 år och i övrigt vara lämplig för uppgiften och också vara medveten om sitt ansvar.

När servering av alkoholdrycker bedrivs ska någon av de utsedda serveringsansvariga vara närvarande på serveringsstället och utöva tillsyn över serveringen.

Vid brottslighet som har anknytning till rörelsen, narkotikabrott, trafiknykterhetsbrott, våldsbrott samt ekonomisk brottslighet bör minst tre år förflyta sedan sökanden senast begick brott innan serveringstillstånd kan komma i fråga. Även då ett serveringstillstånd återkallats bör minst tre år förflyta innan nytt tillstånd kan komma i fråga.

Den som ansöker om serveringstillstånd ska också visa att serveringstället uppfyller alkohollagens krav. För de olika typerna av serveringstillstånd som finns olika krav. Framförallt när det gäller serveringsställets kök och matutbud.

Ansvarsfull alkoholservering

Vid nya serveringstillstånd, enligt alkohollagens normaltid d.v.s. mellan kl.11.00- 01.00 rekommenderar Bromölla kommun att all serveringspersonal hos sökande ska ha genomgått utbildning i "Ansvarsfull alkoholservering".

Vid nya serveringstillstånd, med serveringstid mellan kl. 11.00- 02.00 ska all serveringspersonal hos sökande genomgått utbildning "Ansvarsfull alkoholservering".

LOKALENS BESKAFFENHET

Serveringslokal

Lokaler som används för servering till allmänheten eller för servering till slutna sällskap av den som har stadgivarande serveringstillstånd ska vara lämpliga från brandsäkerhetssynpunkt (8 kap. 16 § AL).

Serveringstillstånd ska omfatta en visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren (8 kap 14 § AL).

För att serveringstillstånd skall kunna beviljas måste lokalerna uppfylla vissa grundkrav:

- Serveringsställets lokaler skall i sin helhet vara godkända utan anmärkningar av räddningstjänsten. Sökanden måste också kunna visa att han har dispositionsrätt till lokalen.
- Lokalen skall vara ändamålsenligt utformad och lätt överblickbar så att god ordning kan upprätthållas.
- Om ett serveringsställe skall byggas om och detta medför en väsentlig ändring av serveringslokalerna, skall medgivande inhämtas hos Kommunstyrelsen- Även andra myndigheter kan behöva kontaktas.

Särskilt tillstånd kan meddelas för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Om så har skett ska varje tillståndshavare svara för ordning och nykterhet inom serveringsutrymmet samt att för vad som i övrigt gäller denna lag iakttas under den tid han eller hon bedriver servering där.

Kök och matutbud

Stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten får medges endast om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter. Serveringsstället ska vara utrustat med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matsservering (8 kap 15 § AL).

Svensk alkohollagstiftning anger som en grundläggande förutsättning för servering av alkoholdrycker att lokalen är registrerad som livsmedelsanläggning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004. Stället ska ha ett eget kök i anslutning till serveringslokalen. Utrustningen i köket ska hålla viss standard, t.ex. ska inte vanlig lägenhetsspis eller mikrovågsugn anses vara tillräckligutrustning. Lagad eller tillredd mat ska tillhandahållas. Att maten ska vara lagad eller tillredd innebär att råvaror på något sätt ska ha förädlats på plats. Gästerna ska kunna erbjudas ett flertal maträtter av varierat slag. Det innebär att det ska finnas ett flertal såväl förätter, som huvudrätter och efterrätter att välja mellan. Enbart sallader eller smörgåsar är således inte tillredd mat i lagens mening och tillgodoser inte heller kravet på ett varierat utbud av maträtter. Ställen som bara serverar enklare anrättningar kan inte få serveringstillstånd. Det innebär att gatukök, caféer och liknande enklare serveringsställen inte kommer ifråga.

Efter klockan 23:00 ställs inte lika höga krav. Gästerna ska dock kunna erbjudas flera olika rätter, dock av enklare slag. Enbart chips och nötter är inte att anse som maträtter.

Lokalen ska vara så utformad att det finns utrymme för ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matsservering. Gästerna ska i normalfallet kunna beställa och bli serverade vid bordet.

Finns det en drinkbar får den tas i anspråk endast en mindre del av ställets totala yta vara belägen i nära anslutning till matsal.

Även på en eventuell uteservering ska lagad mat kunna serveras, där ska finnas bord med sittplatser. En noggrann prövning görs för varje serveringsställe och yttrande inhämtas från Myndighetskontoret.

Vid pausservering i foajé till teater gäller inte kravet på kök och matsservering.

BEFARADE OLÄGENHETER FRÅGA OM ORDNING OCH NYKTERHET ELLER SÄRSKILD RISK FÖR MÄNNISKORS HÄLSA

Om alkoholservering på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medför olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, får serveringstillstånd vägras även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda (8 kap 17 § AL).

Vid varje prövning av ett nytt tillstånd och vid varje väsentlig utökning av verksamheten i en befintlig restaurang, skall Kommunstyrelsen beakta risken för olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa. Vid tillståndsprövningen skall mycket stor vikt fästas vid Polismyndighetens yttrande om ordningsläget i området kring serveringsstället och Myndighetskontorets bedömning av risken att närboende störs.

Om alkoholpolitiska hänsyn vid tillståndsprövningen ställs mot företagsekonomiska eller näringspolitiska hänsyn, skall de alkoholpolitiska hänsynen ha företräde.

Faktorer av särskild betydelse ifråga om olägenheter är:

- Serveringstider
- Restaurangens inriktning (t.ex. renodlad matrestaurang, nöjesverksamhet och målgrupp etc.)
- Närhet till idrottsanläggningar
- Hur ungdomar skall skyddas
- Restaurangens lokalisering, bostadsområde mm.

Ett serveringstillstånd kan vägras redan vid farhågor om att alkoholpolitiska olägenheter kan uppstå. Kommunstyrelsen ska redovisa vilka olägenheter det är fråga om samt grunden för befarade olägenheter. Ett beslut om avslag på en ansökan om serveringstillstånd ska sålunda vara väl motiverat utifrån omständigheter i det enskilda fallet. Enbart hänvisning till kommunala riktlinjer är alltså inte tillräckligt.

Vid tillståndsprövningen skall beaktas huruvida sökanden respekterar demokratiska principer och omfattar den grundläggande värderingen om alla människors lika värde och rätt till integritet. Stor restriktivitet ska gälla ifråga om serveringstillstånd i närheten av skolor, fritidsgårdar och sportanläggningar där många ungdomar samlas. När det gäller en restaurang i ett bostadsområde bör övervägas i vilken utsträckning närboende kommer att störas om serveringstillstånd ges.

Serveringstider

Kommunen beslutar under vilka tider alkoholdrycker får serveras. Vid bestämmandet av tiden för servering ska särskilt beaktas vad som sägs i 8 kap 19 §. Om inte kommunen beslutar annat får servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker inte påbörjas tidigare än klockan 11:00 och inte pågå längre än till klockan 01:00. Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång (8 kap 19 § AL).

I Bromölla kommun gäller serveringstider inomhus enligt lagens normaltider, 11:00-01:00, om inte risk för olägenheter befaras. För senare tider ska sökande särskilt motivera sina skäl. Under förutsättning att Polismyndigheten och Myndighetskontoret tillstyrker bifall, och kommunen inte befarar olägenheter, kan tillstånd ges längst till 02:00. Vid anmärkning mot serveringsstället kan kommunen begränsa serveringstiden eller vidta annan administrativ åtgärd.

Vid serveringstider i bostadsområden tas stor hänsyn till Myndighetskontorets bedömning och serveringstiden kan begränsas till klockan 22:00 för att förhindra störningar för närboende.

Arrangemang såsom festivaler, marknader, utomhuskonserter och liknande, där servering av alkohol sker under tillfälliga och provisoriska former är ur ordningssynpunkt mer resurskrävande för polisen. Spridning av högtalarförstärkt ljud från arrangemang utomhus är svåra att begränsa. Ett sätt att komma tillrätta med störningsproblematiken är en begränsning av serveringstiden för arrangemanget. Med beaktande av ovanstående prövas varje enskilt ärende. Under förutsättning att Polismyndigheten och Myndighetskontoret tillstyrker bifall och kommunen inte befarar olägenhet kan tillstånd ges längst till klockan 01:00 oberoende av veckodag.

Varje ansökan om serveringstider prövas individuellt varför avvikelser kan förekomma bl.a. med beaktande av remissinstansernas yttranden.

Restaurangens inriktning

Alkohollagen har som princip att serveringstillstånd endast kan komma ifråga för restauranger vars huvudsyfte är att servera gästerna lagad mat. Ambitionen ifråga om matutbud ska värderas noggrant i syfte att förhindra renodlade dryckesställen.

Restaurangens lokalisering

Den alkoholrelaterade brottsligheten – skadegörelse och misshandel – samt berusningsdrickande ökar i vårt samhälle. En överetablering av restauranger innebär också störningar och påfrestningar för närboende, då många restauranggäster uppträder störande på allmänna plaster i restaurangens närhet. Stor restriktivitet ska gälla ifråga om serveringstillstånd i närheten av skolor, fritidsgårdar och sportanläggningar samt i andra miljöer där många ungdomar samlas. När det gäller restauranger i ett bostadsområde skall kommunen överväga i vilken utsträckning närboende kommer att störas om serveringstillstånd ges. Om koncentrationen av serveringställen inom ett område blir sådant att ytterligare tillstånd riskerar medföra problem av alkoholpolitisk karaktär, kan ansökan avslås.

Skyddet för ungdomar går som en röd tråd genom den svenska alkohollagstiftningen och är också på många sätt framträdande i kommunens mål och handlingsplan för det förebyggande ANDT- arbetet. Det finns i det svenska samhället en bred uppslutning kring uppfattningen att sociala hänsyn till skydd för barn och ungdomar ska ges företräde när andra intressen gör sig gällande. I all tillståndsprövning ska barn- och ungdomsperspektiv vägas in och målet i folkhälsoprogrammet – en alkohol- och narkotikafri uppväxt för barn och ungdomar – tillmäts stor betydelse. Tillstånd för servering av alkoholdrycker meddelas inte utpräglade ungdomsevenemang.

Uteserveringar

Samma regler gäller för alkoholserving utomhus som inomhus. För tillstånd till uteservering krävs dispositionsrätt till marken och att uteserveringen finns i omedelbar närhet till restaurangen. Medgivande till uteservering på längre avstånd från ett serveringsställe, s.k. satellitserveringar ges inte. Dess belägenhet ska vara sådan att den kan överblickas bland annat för att personalen ska kunna kontrollera vilka gäster som får tillgång till alkoholdrycker samt kunna upptäcka om olägenheter uppstår. Uteserveringen ska vara tydligt avgränsad. Flaggspel och rep kan inte accepteras. Syftet med avgränsningen är att tydliggöra var servering av alkoholdrycker får ske. Sittplatser för ätande gäster ska finnas och lagad mat ska tillhandahållas. Begränsning av öppettider i förhållande till restaurangens tider kan beslutas då risk föreligger att närboende utsätts för störningar.

TILLFÄLLIGA TILLSTÅND TILL ALLMÄNHETEN

Tillfälliga tillstånd till allmänheten kan bli aktuella i samband med festivaler och evenemang. Ansökningar om tillfälliga tillstånd till allmänheten prövas i samma ordning som fortlöpande tillstånd. Lagad mat ska tillhandahållas under restaurangliknande former, men kravet på kök föreligger inte.

Tillstånd kan endast komma i fråga för servering av starköl och cider, max 4,5 % och/eller vin. Tillstånd till servering av spritdrycker lämnas inte. För tillstånd gäller i övrigt följande: Alkoholservingen ska ingå som en del i ett evenemang, som har annat huvudsyfte än alkoholserving. Evenemang som i huvudsak vänder sig till en publik under 20 år kan inte meddelas tillstånd. Bedömning görs med utgångspunkt från marknadsföring, val av musikstil eller artist och verksamheten i övrigt. Stor återhållsamhet gäller beträffande tillstånd i samband med idrottsevenemang. Sökanden ska ha beviljats markupplåtelse. Lagstiftningens krav på livsmedelshantering ska vara uppfyllda och omgivningshygienska och sanitära förhållanden (t.ex. ljudnivåer, tillgång till toaletter och uppsamling av avfall) ska vara tillfredsställande lösta. Serveringen ska bedrivas på en avgränsad serveringsyta med lämpligt antal sittplatser och acceptabla avgränsningar mot omgivningen.

Betryggande tillsyn över serveringen ska vara garanterad. Under förutsättning att Polismyndigheten och Myndighetskontoret inte befarar olägenheter kan tillstånd ges längst till 01:00. Vid prövning av arrangemanget och serveringstidens längd skall Myndighetskontorets och Polisens myndighets bedömning av risk för störning och oordning ha stor betydelse.

TILLSTÅND TILL SLUTNA SÄLLSKAP

Serveringstillstånd kan meddelas för servering till slutet sällskap. Tillstånd kan avse servering året runt eller årligen under viss tidsperiod (stadigvarande tillstånd). Tillstånd kan även avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle. Slutet sällskap är en begränsad krets av personer som har någon form av gemensamt intresse i företaget, förening eller annan sammanslutning. Det gemensamma intresset avser något utöver den tillställning då alkohol serveras och alkoholen ska således endast vara ett komplement till den ordinarie verksamheten. Ett slutet sällskap kan vara inbjudna släktingar, vänner och kollegor.

För bedömning av om ett sällskap ska anses vara slutet eller inte bör särskilt beaktas

- Hur medlemskapet förvärvas
- Om det finns något innehållsmässigt samband mellan medlemmarna i sällskapet
- Omfattningen av det slutna sällskapet
- Samt utformningen av eventuell annonsering

Vid varje serveringstillfälle ska arrangören veta exakt vilka personer som deltar, t.ex. genom anmälan eller bokning. Grupp/sällskap får inte bildas på stället. Serveringslokalen får inte vara öppen för insläpp av nya gäster under pågående tillställning. Förhållanden såsom att entréavgift tas ut och att lokalen är öppen för nya gäster under tiden tillställningen pågår medför att servering får anses riktad till allmänheten. Verksamhet som betraktas som offentlig enligt ordningslagens 2 kap 3 § kan inte meddelas tillstånd till slutet sällskap.

Någon form av mat ska tillhandahållas. Samma krav som vid tillstånd till allmänheten ställs på sökandes vandel och kunskaper i alkohollagstiftningen ska finnas. Kunskapsprövning sker genom att avlägga ett datorbaserat prov hos kommunen.

Ett stadigvarande tillstånd kan vara en s.k. klubb rättighet d.v.s. tillstånd för ett visst sällskap som förening, personalgrupp eller liknande eller s.k. festvånings rättighet d.v.s. ett tillstånd till en

restaurangrörelse som på beställning bedriver servering till olika slutna sällskap. Om verksamheten uppfyller livsmedellagens krav på kontinuitet och organisation krävs en registrering hos Myndighetskontoret. När det gäller permanent tillstånd till festvåningsverksamhet görs samma lokalprövning, inklusive kök och matutbud som för tillstånd till allmänheten.

Den som driver **cateringverksamhet** för slutna sällskap kan meddelas stadigvarande serveringstillstånd under förutsättning att den lokal där serveringen äger rum för varje tillfälle anmälas till och godkänns av kommunen.

Den som bedriver cateringverksamhet ska ha ett eget kök för tillredning av mat för att få stadigvarande serveringstillstånd. Innebörden är att cateringföretag inte ska behöva söka tillstånd vid varje serveringstillfälle, utan kan erhålla ett mer stadigvarande tillstånd.

Tillfälliga tillstånd kan gälla enstaka tillfälle eller enstaka tidsperiod. Med enstaka tidsperiod avses några dagar upp till ett par månader (2 månader). **Tillfälliga tillstånd till slutet sällskap meddelas högst 12 gånger per år.** Vid fler tillfällen är det att beakta som regelbundet återkommande verksamhet, sökande kan då komma att uppmanas söka stadigvarande tillstånd.

UTREDNING OCH HANDLÄGGNING

Tjänstemän utreder ansökningar och bedriver tillsyn på uppdrag av Kommunstyrelsen.

Från att ansökan är komplett gäller följande handläggningstider:

- Stadigvarande tillstånd, högst 12 veckor
- Ändring i befintligt tillstånd, beslut inom två månader
- Tillfälligt tillstånd till allmänheten, beslut inom två månader
- Tillfälligt tillstånd till slutet sällskap, 4-6 veckor
- Anmälan vid catering, 4-6 veckor

Avgifter

Kommunen har rätt att ta ut avgifter för utredning och tillsyn.

Kommunstyrelsen fattar beslut om avgifternas storlek, vilka framgår av separata taxebestämmelser.

TILLSYN ENLIGT ALKOHOLLAGEN

Folkhälsomyndigheten har med de begränsningar som anges i 9 kap 3 och 4 §§, tillsyn över efterlevnaden av denna lag och anslutande föreskrifter.

Länsstyrelsen har tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet (9 kap 1 § AL).

Kommunen och polismyndigheten har tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker.

Kommunen och polismyndigheten har också tillsyn över detaljhandeln med folköl.

Kommunen ska upprätta en tillsynsplan som ska inges till Länsstyrelsen (9 kap 2 § AL).

Kommunen och polismyndigheten svarar för den direkta tillsynen när det gäller all alkoholservering i kommunen. Övriga tillsynsmyndigheter är Länsstyrelsen och Folkhälsomyndigheten.

FÖREBYGGANDE TILLSYN

Den förebyggande tillsynen syftar till att ge berörda sökanden och tillståndshavare en allsidig information om alkohollagsstiftningen och dess konsekvenser för aktuell verksamhet, samt kontrollera att tillståndshavare har kunskaper om gällande regler.

INRE TILLSYN

Med inre tillsyn avses kontroll av uppgifter från olika myndigheter, främst i frågor av ekonomisk art, men även rapporter angående tillståndshavarens vandel och utförda restauranginspektioner från andra myndigheter. Till den inre tillsynen räknas också en fortlöpande bevakning av restaurangens marknadsföring i annonser och dylikt. För genomförande av den inre tillsynen inhämtas upplysningar från Polis- och Kronofogdemyndigheten, Skatteverket, Räddningstjänsten samt Myndighetskontoret. Ett ömsesidigt och väl utvecklat samarbete med dessa myndigheter, liksom även med länsstyrelse och domstolar är en förutsättning för att uppnå en bra restaurangtillsyn.

YTTRE TILLSYN

Den yttre tillsynen innebär kontroll av att restaurangens alkoholservering sker i enlighet med tillståndet och inte bryter mot gällande lag. Den yttre tillsynen sker alltid oanmält och det ligger i sakens natur att den sker när verksamhet pågår.

Följande moment ingår bl.a. i tillsynen

- Att serveringen av alkoholdrycker sker med återhållsamhet, att servering ej sker till berusade gäster.
- Att servering av alkoholdrycker ej sker till personer under 18 år.
- Att lagad mat tillhandahålls under hela serveringstiden.
- Att ordningen är god i och utanför serveringslokalen.
- Att serveringsansvarig person finns tillgänglig på serveringsstället.
- Att personalen på serveringsstället ej vidtar åtgärder i syfte att förmå någon gäst till inköp av alkoholdrycker.

Tillståndshavare ska på tillståndsmyndighetens begäran lämna tillträde till serveringslokalerna, tillhandahålla handlingar som rör verksamheten och i övrigt utan ersättning vara behjälplig vid tillsynen. Den yttre tillsynen kräver i regel inspektion på restaurangen på kvälls- och nattetid men kan också ske på dagtid. Tillsynsbesöken bör om möjligt genomföras av två personer – bl.a. av säkerhetsskäl, och för att kunna bestyrka uppgifter i inspektionsrapporten, vilka kan leda till ingripanden och omprövning av serveringstillståndet. Tillsynsbesöket ska dokumenteras i en inspektionsrapport och kommuniceras med tillståndshavaren.

Tillsyn av serveringstillstånden sker minst en gång per år och serveringsställe.

ADMINISTRATIVA ÅTGÄRDER/SANKTIONER

Vad händer om man missköter sitt tillstånd?

Sanktioner enligt alkohollagen består av:

- Erinran 9 kap 17 § alkohollagen
- Varning 9 kap 17 § alkohollagen
- Återkallelse 9 kap 18 § alkohollagen

En kommun får meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller i allvarigare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning om denne inte

1. Uppfyller de krav som gäller för tillståndets meddelande, eller
2. Följer de bestämmelser som gäller för servering enligt denna lag eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen

En kommun ska återkalla ett serveringstillstånd om

1. Tillståndet inte längre utnyttjas
2. Det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren har ingripit, eller
3. Tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräcklig ingripande åtgärd, eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till.

Erinran ska kunna användas vid lindriga förseelser. Däremot är inte avsikten att varje förseelse ska medföra påföljd. Om det uppenbarligen rör sig om ett enstaka tillfälle bör påföljd också kunna underlåtas.

Varning bör komma ifråga som påföljd vid överträdelse som är allvarliga, dock inte i sådan grad att en återkallelse ter sig nödvändig. Det kan röra sig om brister i ekonomiskt hänseende eller personlig lämplighet, servering av underårig samt upprepade förseelser av i och för sig lindrig art.

Om en tillståndshavare tidigare har tilldelats en eller flera varningar och gör sig skyldig till en ny förseelse som inte är bagatellartad eller underlåter att rätta till missförhållande som föranlett varning bör man överväga att dra in tillståndet. Även vid en ordning där påföljderna kan trappas upp succesivt är det uppenbart att det finns tillfällen då återkallelse måste ske utan föregående varning. Exempel på sådana fall är allvarlig ekonomisk misskötsamhet, att tillståndshavare gjort sig skyldig till brott som gör honom olämplig, att det förekommit brottslig verksamhet i eller i anslutning till serveringsstället med hans vetskap och utan att han ingripit eller det visar sig att mer än tillfällig servering av underårig eller upprepade fall av ordningsstörningar har förekommit.

Om den som fått serveringstillstånd har försatts i konkurs, upphör tillståndet att gälla omedelbart. Tillståndet upphör också att gälla när verksamheten säljs.

ÖVERKLAGAN

Vid avslag eller sanktioner kan beslut överklagas till Förvaltningsrätten.

Skrivelse ska då skickas till Bromölla kommun, Stöd och omsorg, Box 18, 29521 Bromölla, inom tre veckor från delgivning av beslutet.